

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

APELĀCIJAS PADOME

Pasta adrese: a/k 824, Rīga LV-1010	Adrese: Citadeles iela 7 (70), Rīga	Tālruni: 7 027 680, 7 027 634	Fakss: 371 7 027 690	E-pasts: valde@lrpv.lv
--	--	----------------------------------	-------------------------	---------------------------

Iebilduma lietas šifrs:
ApP/2001/ M 46 360-le

Lēmums

Rīga

2001. gada 21. maijā

Apelācijas padome:

ApP sēdes priekšsēdētāja - D.Liberte,
ApP sēdes locekļi - S.Drozдовska un J.Panteļejevs,
ApP sekretāre - I.Plūme

2001.gada 23.martā izskatīja iebilduma iesniegumu, kuru, balstoties uz LR 1999.gada likuma 'Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm' (LPZ/99) 18.panta pirmo daļu, 2000.gada 25.septembrī uzņēmuma PĒRNES, SIA (Latvija) vārdā iesniedzis patentu pilnvarotais Ā.Fogels pret preču zīmes A TAUTAS (fig.)

(preču zīmes īpašnieks - uzņēmums VOLDEMĀRS, SIA (Latvija); pieteik. Nr. M-00-306; pieteik. dat. - 10.03.2000; reģ. Nr. M 46 360; reģ. (publ.) dat. - 20.07.2000; 29., 30., 31., 32., 33. kl. preces)

reģistrāciju LR Patentu valdē (LPV), lūdzot atzīt šo preču zīmi par spēkā esošu Latvijas Republikā ar ierobežojumiem, proti, prasot izslēgt no aizsardzības preču zīmes A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) vārdisko elementu TAUTAS (LPZ/99 13.panta sestā daļa un 5.panta ceturtā daļa).

Iebilduma iesnieguma motivējums - apstrīdētajā preču zīmē A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) ietvertais vārdiskais apzīmējums TAUTAS ir apzīmējums:

- kuram trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm,
 - kuru var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču lietojumu (funkcionālo uzdevumu),
 - kurš ir vispārpieņemts ikdienas valodā,
 - kurš var maldināt patērētājus,
 - kam ir augsta simboliska vērtība
- (LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2., 3., 4., 7. un 9.punkts).

Iebilduma iesnieguma kopija saskaņā ar LPZ/99 18.panta piektās daļas noteikumiem 2000.gada 27.septembrī tika nosūtīta apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāvei - patentu pilnvarotajai N.Dolģicerei. Preču zīmes A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) īpašnieka pārstāves atbilde saņemta 2001.gada 6.februārī.

ApP sēdē piedalījās:

- no iebilduma iesniedzēja uzņēmuma PĒRNES, SIA puses: patentu pilnvarotais Ā.Fogels;
- no preču zīmes īpašnieka uzņēmuma VOLDEMĀRS, SIA puses: uzņēmuma prezidents V.Vaļkuns un patentu pilnvarotā N.Dolģicere.

I. Izskatot iebilduma lietā esošos dokumentus un materiālus un noklausoties pušu pārstāvju paskaidrojumus, Apelācijas Padome **konstatēja**:

1. Apstrīdētā preču zīme A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) reģistrēta kā figuratīva preču zīme - tumša, horizontāla galos nedaudz ielocīta lente, uz kuras novietots gaišs uzraksts TAUTAS (otrais burts A ietverts riņķa līnijā), bet virs lentes centrā novietots vēl viens burts A uz tumša neliela apļveida fona.

2. Iebilduma iesniedzēja - uzņēmuma PĒRNES, SIA pārstāvis, atsaucoties uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2., 3., 4., 7. un 9.punktu, motivē savu iebildumu ar to, ka preču zīmē A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) ietvertajam vārdiskajam apzīmējumam TAUTAS trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm, šo apzīmējumu var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču lietojumu (funkcionālo uzdevumu), šis apzīmējums ir vispārpieņemts ikdienas valodā un tam ir augsta simboliska vērtība, kā arī šis apzīmējums var maldināt patērētājus. Līdz ar to uz vārdisko elementu TAUTAS neattiecas izņēmuma tiesības, un to ar disklamāciju jāizslēdz no aizsardzības (LPZ/99 5.panta ceturrtā daļa un 13.panta sestā daļa).

3. Savu iebildumu uzņēmuma PĒRNES, SIA pārstāvis iebilduma iesniegumā un ApP sēdes gaitā pamato ar to, ka tādi apzīmējumi kā TAUTA, TAUTAS, TAUTISKS nevar tikt monopolizēti uz vienas personas vai uzņēmuma vārda, neatkarīgi no tā, kādām precēm vai pakalpojumiem tos paredzēts lietot, jo:

- apzīmējumam TAUTAS ir augsta simboliskā vērtība;
- apzīmējumu TAUTAS var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču lietojumu (funkcionālo uzdevumu), proti, tas tikai norāda, ka attiecīgā prece ir domāta tautai;
- apzīmējums TAUTAS var maldināt patērētājus, jo tā klātbūtni zīmē var uztvert kā norādi uz to, ka attiecīgajam izstrādājumam ir tautisks raksturs, tas patiks tautai.

4. Preču zīmes A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) īpašnieka - uzņēmuma VOLDEMĀRS, SIA pārstāve ApP 2001.gada 6.februārī iesniegtajā atbildē, kā arī ApP sēdē iebildumu neatzina, pretstatot tam šādus argumentus:

4.1. Iebilduma iesniedzējs nekādi nav pamatojis savu subjektīvo apgalvojumu, ka vārdam TAUTAS trūkst atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm; praksē pie zīmēm, kurām trūkst atšķirīguma, pieskaita preču vai pakalpojumu veidu apzīmēšanai lietotos sugasvārdus, kā arī vispārīgus un vispārpieņemtus apzīmējumus vai zīmes, kas sastāv tikai no vienkāršiem grafiskiem elementiem, burtiem vai cipariem; līdz ar to, ja pieņem apstrīdētās zīmes patvarīgo sadalīšanu elementos A un TAUTAS, tad pie neaizsargājamiem elementiem atšķirtspējas trūkuma dēļ var tikt pieskaitīts tikai burts A, nevis vārds TAUTAS;

4.2. nav saprotams iebilduma iesniedzēja apgalvojums, ka vārds TAUTAS ir ar šo vārdu marķētā produkta lietojuma (funkcionālā uzdevuma) norāde, jo 29., 30. un 31.klasē ietverto preču (t.i., pārtikas produktu) funkcionālais uzdevums ir patērētāja izsalkuma apmierināšana, 32.klases preču funkcionālais uzdevums ir slāpju remdēšana, bet 33.klases preču funkcionālais uzdevums ir grūti formulējams, jo tas var iekļauties diezgan plašā diapazonā; ir acīmredzams, ka vārds TAUTAS nesatur pat mājienu attiecībā uz kādu no iepriekšminētajiem funkcionālajiem uzdevumiem, kam domātas 29., 30., 31., 32. un 33.klases preces;

4.3. nav pamatots iebilduma iesniedzēja apgalvojums, ka apzīmējums TAUTAS ir vispārpieņemts ikdienas valodā, jo vārds TAUTAS nenosauc nevienu preci, ne arī pakalpojumu, bez tam ne rūpniecībā, ne tirdzniecībā vārdu TAUTAS (tieši) neizmanto;

4.4. Iebilduma iesniegums nesatur nekādus paskaidrojumus, kāpēc vārds TAUTAS būtu uzskatāms par zīmi ar augstu simbolisku vērtību; vārds TAUTA nav nekam simbols (kā, piem., dūja - mieram vai vētra - revolūcijai); vārdam TAUTAS nav saimnieka, kas varētu atļaut vai aizliegt tā izmantošanu (kā tas ir valsts karogam vai ģerbonim);

4.5. jāņem vērā, ka, pieskaitot apzīmējumiem ar augstu simbolisko vērtību tādus vārdus kā 'brīvība', 'tauta' vai 'neatkarība', kas atbilst iebilduma iesniedzēja priekšstatiem par zīmēm - simboliem, īpašības vārdi, kas veidoti no šiem lietvārdiem, zaudē patētisko nokrāsu un bieži kļūst par ikdienišķiem apzīmējumiem, piem., 'brīva diena', 'brīvie elektroni', 'neatkarīgs raksturs', tas pats attiecas arī uz savienojumiem 'tautas pasakas' vai 'tautas medicīna';

4.6. nav pamatots iebilduma iesniedzēja apgalvojums, ka apzīmējums TAUTAS ir maldinošs, jo preces, kurām zīme A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) ir reģistrēta, ir plaša patēriņa produkti, tātad tās ir adresētas plašām patērētāju masām;

4.7. ierobežojumi, kuri attiecas uz apzīmējumu - simbolu izmantošanu preču zīmēs, ir paredzēti arī citu valstu likumdošanā; tai pat laikā piem., Krievijas Federācijā ir reģistrētas zīmes НАРОДНАЯ (29., 30. un 33.kl.) un НАРОДНЫЙ (30. un 42.kl.) (tulkojumā no krievu valodas - tautas), ASV ir reģistrētas daudzas vārdu POPULAR (tulkojumā no angļu valodas - tautas) saturošas zīmes, daudzās valstīs ir reģistrēts apzīmējums VOLKSWAGEN ('Volk' - tulkojumā no vācu valodas - tauta); Latvijā ir reģistrētas zīmes MANA DZIMTENE (reģ. Nr. M 39 943; 3.kl.), TĒVZEME (fig.) (reģ. Nr. M 43 876; 35., 36., 39., 41. un 42.kl.), FREEDOM (reģ. Nr. M 47 058; 7., 9.kl.), FREEDOM (reģ. Nr. M 36 135; 34.kl.), kā arī POPULARES (reģ. Nr. M 39 047; 34.kl.) (tulkojumā no spāņu valodas - tautas);

4.8. kā liecina uzņēmuma VOLDEMĀRS, SIA prezidenta V.Vaļkuna 19.03.2001. parakstīta izziņa, ar preču zīmi TAUTAS marķēta produkcija (pārtikas eļļa, rīsi, griķi, majonēze, milti) pārdošanā ir kopš 2000.gada jūlija, un pārdošanas apjoms mēnesī vidēji sastāda 110 430 Ls.

II. Iebilduma iesnieguma izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. Par pamatotu nevar tikt atzīta iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem, proti, ka apzīmējums TAUTAS tikai norāda, ka attiecīgā prece ir domāta tautai, un tātad šo apzīmējumu var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču lietojumu (funkcionālo uzdevumu). ApP uzskata, ka 'domāts tautai' (tātad 'domāts visiem') nevar tikt uzskatīts par funkcionālo uzdevumu, jo faktiski visas pārtikas preces, kā arī dzērieni ir plaša patēriņa preces, kuras ikdienā lielākā vai mazākā mērā izmanto visi cilvēki.

ApP uzskata par pamatotu apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāves argumentu, ka 29., 30. un 31.klasē ietvertu preču (t.i., pārtikas produktu) funkcionālais uzdevums ir patērētāja izsalkuma apmierināšana, 32.klases preču funkcionālais uzdevums ir slāpju remdēšana, bet 33.klases preču funkcionālais uzdevums ir grūti formulējams, jo tas var iekļauties diezgan plašā diapazonā. Tai pat laikā ir skaidri redzams, ka vārds TAUTAS nesatur pat mājienu attiecībā uz kādu no iepriekšminētajiem funkcionālajiem uzdevumiem.

2. Par pamatotu nevar tikt atzīta iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 4.punkta noteikumiem, proti, ka apzīmējums TAUTAS ir vispārpieņemts ikdienas valodā. Iebilduma iesniegums nesatur nevienu piemēru, no kura būtu redzams, kā vārds TAUTAS ikdienas valodā vai komercdarbībā attiecībā uz pieteiktajām precēm tiktu lietots kā vispārpieņemts apzīmējums. ApP uzskata, ka vārds TAUTAS patērētāja apziņā saistībā ar reģistrācijā ietvertajām 29., 30., 31., 32. un 33.klases precēm nerada nekādus konkrētus priekšstatus, kādai šai precei vai tās īpašībām vajadzētu būt. ApP piekrīt apstrīdētās zīmes pārstāves apgalvojumam, ka vārds TAUTAS nenosauc nevienu preci, ne arī pakalpojumu, bez tam ne rūpniecībā, ne tirdzniecībā vārdu TAUTAS tieši neizmanto.

3. Par pamatotu nevar tikt atzīta iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 7.punkta noteikumiem, proti, ka apzīmējums TAUTAS var maldināt patērētājus, jo tā klātbūtnē zīmē var uztvert kā norādi uz to, ka attiecīgajam izstrādājumam ir tautisks raksturs vai ka tas patiks tautai. Ar lielu varbūtību var apgalvot, ka nav tādu preču, kas patik pilnīgi visiem, tāpat kā nav tādu preču, kas nepatik pilnīgi nevienam vai neapmierina neviena cilvēka vēlmes. ApP neuzskata, ka apzīmējuma TAUTAS klātbūtne preču zīmē, ar kuru marķēti pārtikas produkti, var maldināt par šī produkta kvalitāti, raksturu, ģeogrāfisko izcelsmi vai tml.

4. Tauta - tā ir vēsturiski izveidojusies kopība, kurai raksturīga, piem., kopīga valoda, psihiskā struktūra, arī teritorija, tas ir arī iedzīvotāju kopums kādā valstī, teritorijā; tas ir cilvēku kopums, kurā ietilpst viena vai vairākas sociālās grupas, slāņi, arī tautības, etniskās grupas, bez tam ar šo vārdu tiek apzīmēts arī liels cilvēku kopums, skaits, ļaudis (skat. *Latviešu literārās valodas vārdnīca*, 7.2.sēj. R., Zinātne, 1991., 467.-469.lpp.). Ņemot to vērā, ApP neuzskata par pamatoti un nepiekrīt iebilduma iesniedzēja pārstāvja argumentiem par to, ka vārds TAUTAS ir apzīmējums, kuram piemīt augsta simboliska vērtība. ApP neuzskata, ka vārda TAUTAS lietošana attiecībā uz pārtikas precēm vai dzērieniem varētu tikt uztverta kā necieņas izrādīšana pret šo vārdu vai pret cilvēku kopību, kuru ar šo vārdu apzīmē.

Vērā ņemams ir arī apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāves apgalvojums, ka iebilduma iesniegums nesatur nekādus paskaidrojumus, kāpēc vārds TAUTAS būtu uzskatāms par apzīmējumu ar augstu simbolisku vērtību.

Līdz ar to par pamatotu nevar tikt atzīta iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 9.punkta noteikumiem.

5. No visa iepriekšminētā izriet, ka nav pamatots arī iebilduma iesniedzēja apgalvojums, ka vārdiskajam apzīmējumam TAUTAS trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām 29., 30., 31., 32. un 33.kl. precēm. ApP uzskata, ka attiecībā uz konkrētajām precēm apzīmējums TAUTAS, ja tas ietverts preču zīmē A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360), var pildīt preču zīmes galveno uzdevumu - atšķirt viena konkrēta uzņēmuma ražotos pārtikas produktus, kā arī alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus no citu uzņēmumu ražotajiem.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no likuma 'Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm' 6.panta pirmās daļas 2., 3., 4., 7. un 9.punkta noteikumiem, **nolemj**:

1. noraidīt kā nepamatotu uzņēmuma PĒRNES, SIA iebildumu pret preču zīmes A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) reģistrāciju Latvijā, proti, noraidīt uzņēmuma PĒRNES, SIA lūgumu izslēgt no aizsardzības preču zīmes A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) vārdisko elementu TAUTAS;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu nodaļai un Dokumentācijas un Valsts reģistru nodaļai, pamatojoties uz šo lēmumu, likumā 'Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm' noteiktajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā LPV dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes A TAUTAS (fig.) (reģ. Nr. M 46 360) reģistrāciju un uzņēmuma PĒRNES, SIA iebilduma noraidīšanu.

Saskaņā ar likuma 'Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm' 19.panta devītās daļas noteikumiem ApP lēmumu var pārsūdzēt Rīgas Apgabaltiesā triju mēnešu laikā no šī lēmuma noraksta saņemšanas dienas.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts likumā 'Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm' noteiktajā laikā, saskaņā ar ApP noteikumu 61.punkta 2.apakšpunktu stājas spēkā no dienas, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētāja

D.Liberte

ApP sēdes locekļi:

S.Drozdovska

J.Panteļejevs